מסורת הש"ם

קדושר שעות. הקשה ריב"ן וכי לית ליה מתניתין דיבמות (דף ב:) ואי אתה יכול לומר בחמותו ואם חמותו שמיאנו וליכא למימר דמתני׳ דהתם בקדושי קטנות והכא איירי בקדושי טעות כדקתני בהדיא דרבי ישמעאל בקדושי קטנה נמי איירי שהרי בתו שבאת למאן הוו קדושי קטנות

דמינה מייתי רב כהנא ראייה דאינה ממאנת אחר הבאת שערות והאמר דבר שאמר אותו נדיק יכשל בו זרעו אלמא ר' ישמעאל בקדושי קטנות נמי איירי ואע"ג דיש לפרש למה שאמר (א) אותו לדיק היינו כעין דבר שאמר אותו לדיק שהוא אומר בקדושי טעות ובתו באת למאן מחמת קדושי קטנות מ"מ מדקאמר נמנו וגמרו עד מתי הבת ממאנת עד שתביא ב' שערות משמע דנמנו וגמרו לאפוקי מדר׳ ישמעאל דליכא למימר לאפוקי מדרבי יהודה דהא רבי יהודה מודה בנבעלה וזאת נבעלה שהרי בנה מורכב על כתפה היה ושמואל דסבר כרבי ישמעאל ואמר בפרק המדיר (כמובות דף עב:) קדשה על תנאי וכנסה סתם אפילו בעל אינה לריכה הימנו גט וכי לית ליה לשמואל מתני' דיבמות (דף ב:) ובפ' המדיר (כתובות דף עג.) פריך לשמואל ממשניות טובא ומשני להו ולא בעי למימר דפליג אסתם משנה וי"ל דר' ישמעאל לית ליה מתני׳ דיבמות ושמואל לא סבר כר׳ ישמעאל אלא בקדושי טעות אבל בקדושי קטנות לא סבר כוותיה אלא כמתני' דיבמות (דף ב:) ודמכילתין דתנן עד מתי הבת ממאנת עד שתביה ב' שערות ובפרק מי שמת (ב"ב דף קנו.) קאמר שמואל בהדיא בודקין למיאונין לאפוקי מדרבי יהודה וכן מוכח נמי בפרק נושאין (יבמות דף ק:) דפריך ממאנת מי קא ילדה ומשני בקדושי טעות וכרבי ישמעאל משמע דוקה בקדושי טעות סבר כוותיה ולא בקדושי קטנות דאליבא דשמואל איירי התם והא דאמר שמואל בפ' ב"ש (שם דף קט:) ובהמדיר (כתובות דף עג.) קטנה שלא מיאנה והגדילה ועמדה ונישאת לריכה גט משני משמע דאינה מקודשת לראשון מדלריכה גט משני היינו מן התורה אבל מדרבנן לריכה גט מראשון דמשהגדילה אינה יולאה במיאון כדפרישית: איבא בינייהו שפחות. וא"ת לימא נמי איכא בינייהו אפר מקלה דהוי שמעתתא ותני לה בדרב מלכיא אודרב פפא אמר שמעתא דרב מלכיו ויש לומר דה"ק כולהו מתניתה רב מלכיה ושמעתתה יש מהן

רב מלכיא ויש מהן רב מלכיו:

עד

אריחני: מתני' בתינוקת שהביאה שתי שערות או חולצת או מתיבמת וחייבת בכל מצות האמורות בתורה וכן תינוק שהביא שתי שערות חייב בכל מצות האמורות בתורה יוראוי להיות בן סורר ומורה ¢משיביא שתי שערות עד שיקיף זקן התחתון ולא העליון אלא שדברו חכמים בלשון נקיה יתינוקת שהביאה שתי שערות אינה יכולה למאן ירבי יהודה אומר עד שירבה השחור: גמ' וכיון דתנן חייבת בכל מצות האמורות בתורה או חולצת או מתיבמת למה לי לאפוקי יימדרבי יוםי דאמר איש כתוב בפרשה אבל אשה ביז . גדולה ובין קטנה קמ"ל דאי אייתי שתי שערות אין אי לא לא מאי מעמא אשה כאיש וכיון דתנא וכן התינוק שהביא ב' שערות חייב בכל המצות האמורות בתורה ל"ל וכי תימא משום דקבעי למתני וראוי להיות בן סורר ומורה תנינא חדא זימנא יאימתי הוא בן סורר ומורה משיביא שתי שערות ועד שיקיף זקן התחתון ולא העליון אלא שדברו חכמים בלשון נקיה אין ה"ג אלא איידי דפריש מילי דתינוקת קמפרש נמי מילי דתינוק: תינוקת שהביאה כו': א"ר אבהו א"ר אלעזר הלכה כרבי יהודה ומודה רבי יהודה "שאם נבעלה לאחר שהביאה שתי שערות שוב אינה יכולה למאן חברוהי דרב כהנא סבור למעבד עובדא כרבי יהודה ואע"ג דנבעלה אמר להו רב כהנא לא כך היה מעשה בבתו של רבי ישמעאל שבאת לבית המדרש למאן ובנה מורכב לה על כתפה ואותו היום הוזכרו דבריו של רבי ישמעאל בבית המדרש ∘ובכתה בכייה גדולה בבית המדרש אמרו דבר שאמר אותו צדיק יכשל בו זרעו יידאמר רב יהודה אמר שמואל משום רבי ישמעאל יוהיא לא נתפשה אסורה יהא נתפשה מותרת יויש לך אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת ואיזו זו שקדושיה קדושי מעות שאע"פ שבנה מורכב על כתפה ממאנת והולכת לה "ונמנו וגמרו עד מתי הבת ממאנת עד שתביא שתי שערות פרוש ולא עבוד עובדא רבי יצחק ותלמידי דרבי חנינא עבוד עובדא כרבי יהודה ואע"ג דנבעלה אזל רב שמן בר אבא אמרה קמיה דר' יוחנן אזל רבי יוחנן אמרה קמיה דרבי יהודה נשיאה שדר בלשא ואפקוה אמר רב חסדא אמר מר עוקבא לא שירבה

השחור ממש אלא כדי שיהיו שתי שערות שוכבות ונראות כמי שירבה השחור על הלבן רבא אמר שתי שערות המקיפות משפה לשפה א"ר חלבו אמר רב הונא בשתי שערות שאמרו צריך שיהא בעיקרן גומות "רב מלכיו אמר רב אדא בר אהבה 'גומות אע"פ שאין שערות אמר רב חנינא בריה דרב איקא שפוד שפחות וגומות רב מלכיו בלורית אפר מקלה וגבינה רב מלכיא רב פפא אמר מתני' ומתניתא רב מלכיא שמעתתא רב מלכיו וסימנא מתניתא מלכתא מאי בינייהו איכא בינייהו שפחות

מן אמר אם אמר לי מר זומרא קשה בה רבי חנינא מסורא לא לישתמים תנא ואשמועי' גומות אי אשמועינן . גומות ה"א עד שיהו שתי שערות בשתי גומות קמ"ל ידאפילו שתי שערות בגומא אחת ומי איכא כה"ג והכתיב יאשר בשערה ישופני והרבה פצעי חנם ∘ואמר רבא איוב בסערה חירף בסערה השיבוהו בסערה חירף אמר לפניו רבש"ע שמא רוח מערה עברה לפניך ונתחלפה לך בין איוב לאויב במערה השיבוהו יויען ה' את

ריחני. מברכין עליהן בורא עלי בשמים ואין טעון ברכה לאחריו דהנאה מועטת היא: בותבר' וראוי להיות כן סורר ומורה משיביה שתי שערות עד שיקיף וקן. הבל קודם ב' שערות לחו בר עונשין הוא ומשהקיף זקן ראוי להוליד ורחמנא אמר בןש ולא הראוי

להיות אב: התחתון ולא העליון. באיזו הקפת זקן אמרו בתחתון שלמטה ולא העליון: ה"ג רבי יהודה אומר עד שירבה השחור ול"ג על הלבן. כלומר שישחיר אותו מקום משערות הרבה: גבו' איש לחיב בפרשה. (דברים כה) ואם לא יחפוץ האיש הלכך קטן לא חלין אבל אשה בין גדולה בין קטנה: הלכה כרבי יהודה. שאם לא בא עליה משהביאה שתי שערות שיכולה לעקור נישוחי קטנותיה עד שירבה השחור: שוב אינה יכולה למאן. דהך ביאה הוו להו קדושין גמורין דגדולה היא ובידה להדש עלמה וכי פליג כשלא בעל לאחר שגדלה פליג ואפ״ה לר״מ לא ממאנת דכיון שהגדילה שעה אחת ולא מיחתה שוב אינה יכולה למחות וחלו להו קדושין קמאי: בכמו של רבי ישמעאל. שהשיאתה אמה כשהיא קטנה יתומה ולאחר שילדה באת למאן: והיא. מיעוטא הוא והכי דרים היא אשה סתמא שקדושיה גמורין היא דכי לא נאנסה אסורה לבעלה ויש לך אחרת שאפילו זנתה שלא באונס מותרת לבעל ולבועל ואיזו זו שקידושיה קדושי טעות כגון ע"מ שאני כהן והרי הוא ישראל וכגון קטנה דאין מעשיה כלום ואמה נמי אין בידה לקדשה: ואפילו בנה מורכב כו'. דלאו נישואין הוו לענין זנות נמי לא מיתסרה עליה דפנויה בעלמא היא ולא אמרינן בעילות שבעל משגדלה הוו קדושין דקסבר כל הבועל על דעת קדושין הראשונים הוא בועל ולא נתכוין לחזור ולקדשה: בלשת. חיל: וחפקוה. מבעלה החחרון שנשחה במיחון זה: שתי שערות שוכבות. שיהו חרוכות: שפחות. מתניתין היא בכתובותי ואמר רב מלכיא עלהי הלכה כר"א: בלורית. מתניתין היא⁰ עובד כוכבים המסתפר מישראל כיון שהגיע לבלורית שומט את ידו ואמרינן ש וכמה ואמר רב מלכיא עלה ג' אלבעות לכל רוח: גבינה. נמי משנה היא באין מעמידיןט מפני מה אסרו גבינות העובדי כוכבים כו' ואמר רב מלכיא עלה ש מפני שמחליקין פניהן בשומן חזיר. כל הנך תלתא לא אתא רב מלכיא אלא לפרושי טעמא דמתניתין [או] שיעורא או לאוחמי הלכתא אבל גומותש שפודם ואפר מקלה שמעתא דנפשיה היא ורב פפא מחליף שפחות לרב מלכיא ואפר מקלה לרב מלכיו: קשה בה רבי חנינא. אי סלקא דעתך גומות אף על פי שאין שערות לא לישתמיט בכוליה הש"ס חד תנא ולאשמועי׳

תינוקת שהביאה שתים גומות:

 ל) [פנהדרין פח:], צ) יבמות
יב: כמוצות לו. צ"ב קנו.
חולין כו:, ג) [יבמות קה:
צ"ב קנו.], ד) [סנהדרין
פח:], ד) [סנהדרין
פח:], ד) ("ל) ורכתה ו) יכמות נו: ודף ק: כתובות ו) יכנות נו: ודף ק: כתובות נה: עד., ז) בילה כח: מכות כה. כחובות סה: ע"ו כט., ס) ב"ב טו. [ושם הימה רבה], ט) [דברים כה], י) [דף נט:], ל) [כתובות סה:], ') [ע"ו (c), (a) [23], (c) [24] (c), (a) [25], (c) [26], (d) [25], (e) [26], (e) [27], (e) [27], (f) [27], (f) [27], (g) [27], (g) [27], (g) [27], (g) [27],

תורה אור השלם

1. וְשָׁכַב אִישׁ אֹתָה שִּׁכְבַת זָרע וְנֶעְלַם מֵעִינֵי אִישָּׁהּ ונסתרה והיא נטמאה ועד

במדבר היג 2. אֲשֶׁר בִּשְּׁעֶרָה יְשׁוּפֵנִי וְהַרְבָּה פְצָעִי חִנְּם:

3. וַיַּעַן יִיָּ אַת אִיוֹב מָן

הוהות הר"ח

(ħ) תום' ד"ה קדושי כו'וחע"ג דיש לפרש למה שחמרדבר שאמר חותו לדיק:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תום' ד"ה איכא בינייהו וכו ותני לה בדרב מלכיא. נ"ב עיין פרש"י ובמכות דף כא ע"א בפרש"י ועיין ערוך ערך שפוד ול"ע:

תום' הרא"ש

הוא נפקא לן מוהיו לך לאות יצאו שבתות וימים טובים שהן עצמן אות: **ואי** זו זו (זו) שקידושיה בטעות. והקשה הריב"ן וכי לית ליה לר' ישמעאל מתני' דפ"ק לרי ישמעאל מחניי דפ״ק דיבמות אי אתה יכול לומר בחמותו ואם חמותו שמיאנו. ושמואל נמי דאמר בפ׳ המדיר קדשה על תנאי וכנסה סתם אפי׳ בעל אינה צריכה גט. א״כ לדידיה נמי מצינו למימר דאפי׳ מיאון . אינה צריכה דהא קתני הכא . והולכת מתניתין דהתם לא איירי מתניתין דהונם לא אייד בקידושי טעות אלז בקידושי קטנות דהא ר ישמעאל בקדושי קטנות נמי איירי דהא בתו שבאת ב׳ שערות וקאמר דבר שאמר אותו צדיק יכשל בו זרעו אלמא ר' ישמעאל כקידושי קטנות נמי אייו דבר שאמר אותו צדיק שדיבר בקידושי טעות יכשל בו זרעו לעשות אפי׳ לפטל בו זו עו לעשות מיימ בקידושי קטנות מיימ מדאמר נמנו וגמרו עד שתביא שתי שערות אי לאפוקי מדר' יהודה נמנו הא מודה בנבעלה וזאת בנה מורכב על כתיפה היא אלא לאפוקי מדר' ישמעאל וע"י כהנא ולא עבוד עובדא אלמא דר' ישמעאל אף . בקידושי קטנות נמי אייו בקירושי קטנות נמי איין ואין נראה לומר דלית ליה לשמואל מתני׳ דיבמות וסבר לה כר׳ ישמעאל דהא בפרק המדיר פריך לשמואל ממשניות טובא ומשני להו

מא א טוש"ע א"ח סי' רטו סער ח. ב מייי פ"ב מהלי אישות הל"א ופ"א מהלי יבום הלי"ו סמג עשין נא טוש"ע אה"ע סי׳ קסו סעיף ד ווברב אלפס יבמות פי"ג מז]: בג ג מיי' פ"ז מהל' ממרי

בו ג מיי פיין נוהל ממונים בוד ד מיי פייא מהלי גירושין הל"ד וע"ש

גירושן הכייד ועים סמג עשון כ טושיע אהייע סי' קנה סעיף יב [וברכ אלפס שס]: ה [מיי פ"ד מהל' אישות הל"ח טושיע אהייע סיי קנה :סעי' יבן

בה ו מיי׳ פי״ח מהל׳ איחורי בירד מייים מוסל מיסורי בילה הל"ז [ופכ"ד מהלי אישות הלי יטן סמג לאוין קכה טוש"ע אה"ע סי' ו :סעיף יא

טעיף יח: בור ז מייי שם פ"ג הל"ב: בור ח מייי פי"א מהלי ביי זו מייי פייים מהכי גירושין הלכה ד סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סיי קנה סעיף יב:

מח טיב מייי פ״ב מהלי אישות הלי״ז סמג עשיו

תום' הרא"ש (המשך)

. וי"ל דשמוא' בקדושי טעות סבר לה כר' ישמעאל אבל בקידושי קטנות פליג עליה והשתא לא פליג שמואל אמתניתין דיבמות ודמכילתין דתנן ממאנת עד שתביא ב' שערות ומתניתין שתביא ב' שערות ומתניתין דב"ש דתנן מלמדין את הקטנה שתמאן בו. ר"ג . אומר תמתין עד שתגדיל יתצא הלזו משום אחות אשה וכן בס"פ מי שמת אמר שמואל בודקין למיאונין לאפוקי מדר" יהודה וכז משמע בפ׳

נושאין דקאמר ממאנת מי ילדה ומשני בקידושי טעות וכר׳ ישמעאל משמע דוקא בקידושי טעות סבר לה כר׳ שמעאל דממאנת בגדלות יות. ישי קטנות דשמואל איי-הלי-ולא בקידושי ואליבא דשמוא התם וכן הלכה. והכי פסק מינייהו הוי בודקין לחליצה מינייהו הוי בודקין לחליצה ולמיאונין ולגיטין ולקירושין: עבוד עובדא כר' יהודה אע"פ שנבעלה. תימה לי מאי קסברי אי טעמא דר' יהודה משום על רעת קדושין הראשונים הוא . בועל אפי׳ רבה השחור נמי ואי קסבר לשם קידושין הוא בועל אפי׳ הביא שתי שערות נמי וצ״ל דסבירא להו דלר׳ יהודה על דעת קידושין הראשונים הוא בועל ומי׳ כשהיא גדולה כל :נתקדשה האידנא . א**יכא** בינייהו שפחות. פרש"י ושכנגדה דהיינו

כולהו מתנייתא רב מלכיא

ושמעתתא יש מהן רב מלכיו אמרם: